

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Müracaat İşlemleri Bürosu

Genel Soruşturma Bürosu ( ) Kaçakçılık, Narkotik ve ( )
Memur Suçları Bürosu ( ) Ekonomik Suçlar Bürosu
Bilgi İşlem Bürosu ( ) Uzlaştırma Bürosu ( )
Kanun Maddesi / T.c.k. 216/1 175/1-2
Soruşturma No: 216/1 175/1-2

İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

- MÜŞTEKİ** : Av. Ömer Faruk ALİMOĞLU
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Cad. No.29 Beler Palas K.3 D.14
Taksim Beyoğlu/İSTANBUL
- VEKİLİ** : Av. Şerif Emir EKŞİ (İstanbul Barosu - 46163)
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Cad. No.29 Beler Palas K.3 D.14
Taksim Beyoğlu/İSTANBUL
- ŞÜPHELİ** : Melek BAYKAL
- SUÇ TARİHİ** : 10.11.2015
- KONU** : Şüphelinin halkı kin veya düşmanlığa tahrik veya aşağılama (TCK md. 216) ile hakaret (TCK md. 125) suçunun nitelikli hallerini işlediğinden ötürü hakkında kamu davası açılması taleplerimizden ibarettir.

AÇIKLAMALAR

Şüpheli ülke çapında tanınan, yıllardır toplumda göz önünde olan ve bu sebeple hemen her hareketi, her sözü dikkatle takip edilen, toplumun geniş bir kesimine ulaşan, etkileyebilen bir tiyatro ve televizyon sanatçısıdır. 10.11.2015 tarihinde Yozgat'ta bulunan Hayri İnal konağını ziyaret eden Şüpheli, bu ziyaretinin ardından Instagram adlı sosyal medya aracındaki "melekbaykall" adlı hesabı üzerinden ülkemizin başörtülü kadınlarını alenen aşağılayan, İslam inancı ve Türk kültürünün temel bir ögesi olan başörtüsü kullanmaları hasebiyle onları "çağdışı" ve "medeniyetten uzak" olmakla itham etmiş; ziyareti sırasında suç mahallinde rastladığı Yozgat Belediyesi'nin kamu görevlisi olan başörtülü çalışanları özelinden ülke çapında tüm başörtülü kadınların dini ve kültürel simgelerine ağır hakaretlerde bulunmuştur:

"İki gündür Yozgat'tayım. Bugün 150 sene kesin belki de 200 senelik Hayri İnal Konağı'nı gezdirdiler. Konağın bahçe kapısından girerken heyecan sardı her yanı... Nedense böyle mekanlar beni çok etkiler yaşanmış hayatları düşünüp hüzünlenirim hep... Konağın cümle kapısından adımımı attım... O güzelim buram buram tarih kokan kokuyu içime çektim. Sağ tarafa baktım konağın duvarında konağın gerçek sahipleri Hayri İnal ve ailesinin resimlerini gördüm... Gözlerime inanamadım en az 100 sene önce çekilen resimlerdeki hanımefendiler son derece medeni bir tavır ve kılık kıyafetleriyle bana gülümsüyorlardı...

Çok mutlu olmuştum. Sonra kafamı sola çevirdim gördüğüm manzara 150 sene sonra geldiğimiz noktaydı... Yani konağın yeni sahipleri Yozgat belediyesi ve çalışanları... Yeni sahipleriyle aralarına girip resim çektirdim. Yüzümdeki ifadeden ne

kadar mutlu olmuşum anlarsınız zaten.. Konağı terk ederken aklımda tek bir şey kaldı konağın gerçek sahiplerinin medeni halleri. Sonra karmakarışık duygularla oradan uzaklaştım. Ve kendi kendime sordum. Biz ne zaman ve neden bu kadar gerise gittik diye. Cevabını bulamadım."

Şüpheli, sosyal medya hesabı üzerinden kaleme aldığı işbu ifadeler ile suç mahallinde bulunan ve birlikte fotoğraf karesini paylaştığı Yozgat Belediyesi çalışanları olan hanımefendiler özelinde, özellikle belediye çalışanı olduklarını vurgulayarak ve ülkemizdeki başörtülü tüm kadınlarımıza karşı mensup oldukları İslam dininin kutsal saydığı değerlere karşı hakaret suçunun nitelikli halini işlemiştir. Bunların yanı sıra suç, Şüpheli'nin binlerce takipçisi olan sosyal medya hesabı üzerinden, basın ve yayın yoluyla işlemiştir.

Hakaret suçunun yanı sıra meşum olayda Şüpheli, ülke çapında başörtülü kadınlarımızı dini değerleri nedeniyle aşağılamış ve halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçunu da işlemiştir. Suç günü sosyal medya üzerinden şikayet konusu hareketi nedeniyle vatandaşlarımızın verdiği haklı tepkiler nedeniyle geri adım atan Şüpheli, yapmış olduğu hareketin haksızlığı nedeniyle kendisine karşı olacak hukuksal geri dönüşleri hesaba katarak fiilinin oluşturduğu infial dolayısıyla sosyal medya hesabını kapatmış ve bir özür mesajı yayınlamıştır. Ne var ki işbu mesaj, icra hareketi tamamlandı için mezkur suçları ortadan kaldırmamaktadır:

"Sevgili Dostlar,

Dün kendi sosyal medya hesabımdan yaptığım paylaşımın otürü çok üzgünüm. Her türlü düşünce ve inanç özgürlüğüne saygılı olduğumu bilmenizi isterim. Karşı olduğum tek şey istismar edilmesidir.

Ben, hiçbir zaman bu kadar güzel insanların önce evlerine gidip, birlikte fotoğraf çektilip sonra da onları rencide edebilecek zihniyete sahip olmadım. Yapılan yorumlardan sonra, paylaşımı kendim için kayda alıp sildim ve ardından defalarca okudum.

Okuduklarım beni bile ürküttü. Aklımın ucundan bile geçmeyen, ancak seçtiğim kelimelerin yanlışlığından dolayı maksadını fazlasıyla aşan ifadeden büyük pişmanlık duydum.

Şu konuda emin olun ki, benim en büyük hatam, bu kadar yanlış yoruma açık bir metni paylaşmak oldu. Tarihi konak ve içinde gördüklerim beni çok etkiledi, heyecanlandırdı. Bu tarihi görünce ve hatta içimde hissedince, bu duygumu sizlere anlatma ihtiyacı duydum. Heyecanla, hızlıca yazdığım ve ikinci kez okumadan paylaştığım fikrimin ne anlamlara gelebileceğini fark etmek hâlâ kanımı donduruyor ve beni derinden yaralıyor.

Birlik ve beraberliğe, barışa ve huzura fazlasıyla ihtiyacımız olan ülkemizde, bir sanatçı olarak en başta benim böyle yanlış bir tutum takınmam mümkün olamaz!

Bugün bu insanlardan özür dilemeye gittim. Onlar her zamanki yüce gönüllükleri ile beni bağışlarına bastılar. Bu vesile ile onlardan bir kez de sizlerin önünde özür dilemek istiyorum.

Bizleri birleştirebilecek tek şey sevgi. Yüreğimizin sevgi ile, bir atması dileğimle..."

Hal böyleyken; toplum nezdinde itibar gören ve geniş kesimlere ulaşan, yıllardır sanat camiasının önde gelen isimlerinden biri olması dolayısıyla adeta bir kanaat önderi niteliği taşıyan Şüpheli'nin hareketi toplum nezdinde büyük tepkiye neden olmuş ve ulusal çapta yayın yapan pek çok haber kuruluşunun baş gündemi olmuşken ve hatta Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün ölüm yıl dönümünde işlenen bu suç kimi çevrelere adeta bir ters propaganda aracı olarak kullanılmak suretiyle kamu düzenini bozmaya elverişli hale gelmişken, bu kabul edilemez hareket hakkında kamu davası açılması için Sayın Savcılığımız nezdinde şikayette bulunma gereği doğmuş olup hukuki gerekçelerimiz aşağıdaki gibidir.

HUKUKİ GEREKÇELER

1. Olayda Hakaret Suçu İşlenmiştir

Şüpheli, sosyal medya hesabı üzerinden yayınlamış olduğu fotoğrafla ilişkili yazısı ile hakaret suçunu işlemiş bulunmaktadır. Şüpheli'nin yazısında yer alan ifadeler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ("TCK") md. 125'te yer alan hakaret suçunun maddi unsurlarını taşımaktadır. Şöyle ki; Şüpheli, geçmiş olduğu konakta asılı olan ve konağın ilk sahibi ile ailesine ait olan fotoğraflardan bahsetmiş; bu fotoğraflarda yer alan kişilerin medeni bir tavır ve kılık kıyafet içinde olduklarını söyledikten sonra konakta çalışan kamu görevlisi hanımefendileri açıkça kast ederek gözlerine inanamadığını ve gelinen noktaya hayret (?) ettiğini belirten ifadeler kullanarak konağın ilk sahiplerinin yanında mevcut belediye çalışanlarının medeni kılık kıyafetlerden uzak olduğundan bahsetmiştir! Bu ifadelerine ise paylaştığı fotoğrafta yan yana olduğu hanımefendiler dolayısıyla yüzünün nasıl da asık olduğunu ayrıca eklemiştir.

Şüpheli'nin paylaştığı fotoğrafa bakıldığında, çevresindeki kadınların tamamının görünen tek ortak özelliğinin başörtülü olmaları olduğu göze çarpmaktadır. Şüpheli paylaştığı fotoğraf ve altında yayınladığı yazı ile başörtülü kadınların bu kılık kıyafetlerinin medeniyetten uzak olduğunu söylemekte, medeniyet ölçüsünü anlaşılabilir bir şekilde başı açık olmaya bağlamaktadır. İslam dininin bir gereği ve Türk kültürünün de bir ögesi olan başörtüsünün medeni olmaması, hatta ve hatta medeniyete aykırı görülmesi, kültürel bir mirasın yanında bilhassa İslam inancında dini bir gereklilik çerçevesinde kullanılmakta olan başörtüsünün medeni olmayı engellediğini iddia eden Şüpheli'nin bu akıl almaz ifadeleri, hakaret suçunun oluşumu bakımından aranan seçicilik hareketlerinden olan *bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte ... yakıştırmalarda bulunmak* fiiline bire bir uymaktadır.

Fotoğraftaki hanımefendiler özelinde ve ülkedeki diğer başörtülü vatandaşlarımız genelinde başörtüsü takan kadınların medeni olmadığını söyleyerek aşağılamak, yakıştırmalarda bulunmak ve onların yanında Şüpheli'nin geçmiş olduğu konakta bulunan eski fotoğraflardaki kadınların başı olduğundan bahisle medeni göründüklerini söyleyerek kendisinin başı açık poz vermek suretiyle adeta fotoğraftaki başı kapalı hanımefendiler ve ülkedeki diğer tüm başörtülü kadınlar karşısında kendisinin medeni olduğunu ima etmek,

Şüpheli bakımından hakaret suçuna ilişkin ilgili seçimlik hareketi tamamlamış olduğunun kabulü için yeterlidir.

Öte yandan Şüpheli, yukarıda bahsetmekten ar ettiğimiz seviyesiz sözlerini, başörtülü kadınlarımızın *mensup oldukları dinin emir ve yasaklarına uygun davranmalarından dolayı ve kişinin mensup olduğu dine göre kutsal değerlerden bahisle* işlemiş olup bu durumlar hakaret suçunun nitelikli hallerini oluşturmaktadır. Başörtüsünün günümüzde İslam dininin bir parçası olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bir kimsenin herhangi bir dine yahut en azından İslam dinine inanmıyor olması ya da kendisini Müslüman addetmesine rağmen başörtüsü konusunda farklı düşünüyor olması; başörtüsünün dini bir öğe ve dini bir gereklilik olarak toplum genelinde, özellikle Müslümanlar dahilinde yüzyıllardır ortak kabul görülmesi olgusunu değiştirmeyecektir. Öyle ki; tarihsel bir art alanı olan bu dini ortak kabulü çağ dışı olarak nitelenmek ve medeniyet kavramının karşısında bir düşman olarak görmek, yukarıda zikrettiğimiz hakaret suçunun nitelikli hallerinin oluşması anlamına gelecektir.

Şüpheli hakaret suçunu basın ve yayın yoluyla işlemek suretiyle suçun bir diğer nitelikli halini de meydana getirmiştir. TCK md. 6/g basın ve yayın yolunu *her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar* olarak tanımlamaktadır. Görüldüğü üzere TCK sistematğinde basın ve yayın yolu kavramının temeli aleniyete dayanmaktadır. Aleniyet oluşturan, toplumun önemli bir kesimine hitap eden ve yine toplumun erişimine açık olan her türlü iletişim aracı basın ve yayın yolu kapsamında değerlendirilecektir. Günümüzde internetin ve özellikle sosyal medyanın televizyon, gazete, radyo gibi klasik kitle iletişim araçlarından daha cazip, nitelik ve nicelik itibarıyla toplumda daha çok kişiyi etkileyebilme niteliğini haiz olduğu göz önüne alındığında, internet üzerinden işlenen hakaret suçunun da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim toplum genelinde tanınan Şüpheli'nin binlerce takipçisi olan Instagram hesabında hakaret suçunu işlemesi de bu bağlamda suçun basın ve yayın yoluyla işlenmiş olduğu anlamına gelecektir.

Bütün bunların yanı sıra, suçun manevi unsuru da mevcut olayda gerçekleşmiş bulunmaktadır. Hakaret suçu kasten işlenebilen bir suçtur. Şüpheli'nin sanatçı kişiliği, toplum nezdinde kanaat önderi olarak anılabilecek niteliğe sahip olduğu kanısını uyandırmakta ve yayınlamış olduğu ifadelerin ortalama zekaya sahip bir kimse tarafından dahi başörtülü kadınlara hakaret niteliği taşıdığına anlaşılabilir olduğu düşünüldüğünde, Şüpheli'nin kasten hareket etmediğini söylemenin imkanı yoktur.

Suçun mağduru bakımından bir değerlendirme yapmak gerekirse, Şüpheli yayımlamış olduğu ifadelerle toplum genelindeki İslam inancına sahip başörtülü vatandaşlarımızı hedef almaktadır. Ayrıca paylaşmış olduğu fotoğrafta yer alan hanımefendiler ile konaktaki fotoğraflar arasında bir karşılaştırma yaparak onların medeni kılık kıyafetlere sahip olmadığından bahisle, fotoğrafta yer alan kişilerin dini inançları nedeniyle kullandıkları başörtüleri üzerinden söz konusu kişilere hakaret etmektedir. Bu bakımdan her iki durumda da suçun mağdurları belirlenebilir durumdadır.

Müvekkilimiz ise mevcut durumda suçtan zarar gören konumundadır. Şüpheli'nin ağır hakaretlerine uğrayan suçun mağdurları ile aynı dini inancın mensubu olan Müvekkilimiz'in de ailesinde pek çok başörtülü kadın bulunmaktadır. Bu durumda başörtülü olmayı medeni olmayan bir kılık kıyafet olarak tanımlayan Şüpheli'nin hakaretleri Müvekkilimiz'in de

şahsiyetine zarar vermekte; Şüpheli'nin suç konusu ifadeleri Müvekkilimiz'in ailesini ve dolayısıyla da Müvekkilimiz'i de hedef almaktadır.

2. Olayda Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçu İşlenmiştir

Şüpheli, sosyal medya hesabı üzerinden yayınlamış olduğu fotoğrafın iliştiğindeki yazı ile hakaret suçunun yanında TCK md. 216'da tanımlanan halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçunu da işlemiştir. Madde uyarınca *halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılanması* ile suçun oluşması için yeterlidir. Hakaret suçundaki açıklamalarımızda da önemli değindiğimiz üzere Şüpheli, geçmiş olduğu konakta asılı olan ve konağın ilk sahibi ile ailesine ait olan fotoğraflardan bahsetmiş; bu fotoğraflarda yer alan kişilerin medeni bir tavır ve kılık kıyafet içinde olduklarını söyledikten sonra konakta çalışan kamu görevlisi hanımefendileri açıkça kast ederek gözlerine inanamadığını ve gelinen noktaya hayret (?) ettiğini belirten ifadeler kullanarak konağın ilk sahiplerinin yanında mevcut belediye çalışanlarının medeni kılık kıyafetlerden uzak olduğundan bahsetmiştir! Bu ifadelerine ise paylaştığı fotoğrafta yan yana olduğu hanımefendiler dolayısıyla yüzünün nasıl da asık olduğunu ayrıca eklemiştir.

Şüpheli paylaştığı fotoğraf ve altında yayınladığı yazı ile başörtülü kadınların bu kılık kıyafetlerinin medeniyetten uzak olduğunu söylemekte, medeniyet ölçüsünü anlaşılamaz bir şekilde başı açık olmaya bağlamaktadır. İslam dininin bir gereği ve Türk kültürünün de bir ögesi olan başörtüsünün medeni olmaması, hatta ve hatta medeniyete aykırı görülmesi, kültürel bir mirasın yanında bilhassa İslam inancında dini bir gereklilik çerçevesinde kullanılmakta olan başörtüsünün medeni olmayı engellediği iddiasıyla Şüpheli, evvela yanında bulunan başörtülü hanımları, daha sonra ise geniş kitlelere ulaştığını bildiği bir yol olan sosyal medya hesabıyla da ülke genelindeki İslam inancına sahip tüm başörtülü kadınları benimsedikleri dini değerler dolayısıyla medeni olmamakla itham etmiş, aşağılamıştır.

Fotoğraftaki hanımefendiler özelinde ve ülkedeki diğer başörtülü vatandaşlarımız genelinde başörtüsü takan kadınların medeni olmadığını söyleyerek dini inançlarının bir parçası üzerinden onları aşağılamak, yakıştırmalarda bulunmak ve onların yanında Şüpheli'nin geçmiş olduğu konakta bulunan eski fotoğraflardaki kadınların başı olduğundan bahisle medeni göründüklerini söyleyerek kendisinin başı açık poz vermek suretiyle adeta fotoğraftaki başı kapalı hanımefendiler ve ülkedeki diğer tüm başörtülü kadınlar karşısında kendisinin medeni olduğunu ima etmek, açıkça mezkur suçun hareketinin tamamlanmış olması için yeterlidir.

Söz konusu suçun manevi unsuru mevcut olayda gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu suç kasten işlenebilen bir suçtur. Şüpheli'nin sanatçı kişiliği, toplum nezdinde kanaat önderi olarak anılabilecek niteliğe sahip olduğu kanısını uyandırmakta ve yayınlamış olduğu ifadelerin ortalama zekaya sahip bir kimse tarafından dahi başörtülü kadınların dini inançları dolayısıyla aşağılanması niteliği taşıdığı anlaşılabildiği düşünülürken, Şüpheli'nin kasten hareket etmediğini söylemenin imkanı yoktur.

Bu suç tipinde kanun koyucu cezalandırılabilirlik şartı olarak *fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması* halini öngörmüştür. Şüpheli'nin sanatçı kişiliği ile toplumda ön

planda olması ve bu sebeple sarf ettiği ifadelerin toplum nazarında geniş yankı uyandırma kabiliyetini haiz olması su götürmez bir gerçektir. Bu bakımdan Şüpheli, işlemiş olduğu fiil ile toplumun geniş bir kesimine ulaşma yeteneğine sahip bir kişi olup toplum genelinde bir tartışmanın ve devamında bir ayrışmanın fitilini ateşleyebilecek bir harekette bulunmuştur. Üstelik şikayet konusu suç Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün vefat yıldönümünde gerçekleşmiş olup birtakım çevrelerce ters propaganda aracı olarak kullanılmaya, toplumda ayrışma yaratmaya, toplum genelinde kutuplaşmalar oluşturmaya davet çıkaracak bir niteliğe de bürünmüştür. Şüpheli'nin anlamlandırılmaktan uzak işbu hareketinin kısa bir zamanda, birkaç saat içinde ulusal çapta yayın yapan pek çok yayın kuruluşunda haber olduğu, toplumda yankı uyandırdığı ve hatta kendisine gelen sert tepkiler dolayısıyla Şüpheli'nin sosyal medya hesabını kapatmak zorunda kaldığı da düşünüldüğünde, suçun cezalandırılabilme şartının da halihazırda gerçekleşmiş olduğu sonucuna varılacaktır.

Müvekkilimiz mevcut durumda suçtan zarar gören konumundadır. Şüpheli'nin ağır aşağılamalarına uğrayan suçun mağdurları ile aynı dini inancın mensubu olan Müvekkilimiz'in de ailesinde pek çok başörtülü kadın bulunmaktadır. Bu durumda başörtülü olmayı medeni olmayan bir kılık kıyafet olarak tanımlayan Şüpheli'nin hakaretleri Müvekkilimiz'in de şahsiyetine zarar vermekte; Şüpheli'nin suç konusu ifadeleri Müvekkilimiz'in ailesini ve dolayısıyla da Müvekkilimiz'i de hedef almaktadır.

3. Şüpheli'nin Özür Mesajı Etkin Pişmanlık veya Gönüllü Vazgeçme Anlamına Gelmeyecektir

Şüpheli, işlediği suçun ardından sosyal medya üzerinden kendisine gelen haklı tepkilerin ardından geri adım atmış, yayımladığı ifadelerden ötürü pişman olduğunu söylemiş ve özür dilemiştir. Ne var ki Şüpheli'nin özür mesajı samimi bir pişmanlık duygusundan kaynaklanmayıp sadece toplum nezdinde kendisine karşı doğan haklı tepkinin getirdiği korkunun neticesidir. Nitekim Şüpheli'nin suç oluşturan ifadelerini bir kamera karşısında aniden, gelişigüzel söylemediği; aksine bir cep telefonu ekranında uzun bir metin yazdığı göz önüne alındığında özür mesajında bahsettiğinin aksine üzerinde düşünülmemiş, alelade bir yazıdan bahsetmek de mümkün değildir. Kaldı ki; Şüpheli gibi itibarlı bir sanatçının, hele ki bir tiyatro sanatçısının uzun uzadıya bir metin yazarken birtakım düşünceleri ve anlamlarını kolayca tartamayacağını iddia etmek hayatın olağan akışına terstir.

Bütün bunların dışında Şüpheli, şikayet konusu ifadeleri sosyal medya üzerinden yayımlamak suretiyle yukarıda zikretmiş olduğumuz suçların icra hareketlerini tamamlamıştır. Bu bakımdan söz konusu suçlar artık oluşmuştur ve Şüpheli'nin bir özür mesajıyla suçları ortadan kaldırması, hakaret ettiği ve aşağıladığı kişiler nezdinde doğmuş olan ve ceza yaptırımına tabi tutulması gereken manevî zararı yok etmesi mümkün değildir. Kaldı ki; gerek hakaret gerekse aşağılama suçları bakımından TCK'da bir etkin pişmanlık hükmü de yer almamaktadır. Gönüllü vazgeçme ise TCK md. 36 kapsamında failin icra hareketlerinden vazgeçmesi veya suçun tamamlanmasını engellemesi halinde gündeme gelebilecektir. Şikayet konusu olayda Şüpheli, suçları oluşturan hareketi tamamlamış olup sonradan yayımladığı mesaj tamamlanmış bir suçu ortadan kaldırmayacaktır.

4. Failin Hareketleri İfade Özgürlüğü ile Bağdaştırılamaz Nitelikte Olup Mağdurların İnanç Özgürlüklerine Saldırı Niteliğindedir

Her “medeni” toplumda kabul gören en temel özgürlüklerin başında şüphesiz ki ifade özgürlüğü gelmektedir. İfade özgürlüğü ülkemiz açısından da “medeni” bir hukuk devleti olmanın getirisi olarak Anayasa ve kanunlarca korunmakta, hatta ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile de ülke çapında koruma altına alınmaktadır. Anayasa md. 25, düşünce özgürlüğünü koruma altına almakta, md. 26 ise bireylerin düşüncelerini yayma özgürlüğünün güvencesini oluşturmaktadır. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin bir kısmına da değinmek gerekirse; örneğin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (“AİHS”) md. 9 ile Sözleşme’ye taraf olan ülkelerde bulunan bireylerin düşünce özgürlüklerini, md. 10 ile ise bu düşünceleri ifade edebilme özgürlüğünü korumaktadır. Yine ülkemizin taraf olduğu bir diğer sözleşme olan Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Sözleşme (“BM Sözleşmesi”) md. 19’da da herkesin müdahale olmaksızın istediği düşünceye sahip olma ve bu düşünceleri ifade edebilme hakkı olduğu düzenlenmiştir.

Gerek Anayasa gerekse bahsettiğimiz uluslararası sözleşmeler ifade özgürlüğünün yanında çok önemli bir özgürlük hakkında da düzenlemeler barındırmaktadır: inanç özgürlüğü. Anayasa md. 24, herkesin istediği dini inanın mensubu olabileceğini hüküm altına almıştır. AİHS md. 9 ise düşünce özgürlüğünün yanında inanç özgürlüğünü de aynı maddede düzenleyerek bireylerin bu hakkının da en az ifade özgürlüğü kadar kutsal ve vazgeçilmez olduğunu zımnen vurgulamıştır. BM Sözleşmesi’ne değinmek gerekirse burada da md. 18 ile din özgürlüğünün güvence altına alındığı ve hatta kimsenin dini inanisinden dolayı baskı altına alınamayacağını açıkça ifade edildiği göze çarpmaktadır.

Bu durumda, ulusal ve uluslararası hukuk düzeninde bir dine mensup olma ve dinin gereklerini yaşama özgürlüğü de ifade özgürlüğü kadar önemli bir yere sahiptir. Toplumun temel yapı taşı olan bireylerin dünyadaki fikri ve manevi aidiyetlerini kendi dünyalarında şekillendirdikleri ve bunun da zemininde bireylerdeki dini inanın yer aldığı gözetildiğinde, bireylerin diledikleri dini yaşamalarının, gereklerini yerine getirmelerinin ne denli elzem bir hak olduğu daha iyi kavranacaktır. Dini inanışların toplum içerisinde çeşitlilik yaratmasının yanı sıra bu çeşitlilikle birlikte toplumda diğer bireylerle bir bağ kurulmasına da yardım ettiği yadsınamaz. Toplum bakımından adeta bir “harç” niteliği gören dini inanışların ifade özgürlüğü çerçevesinde eleştiriye tutulması, başka dini inanışlara mensup olan veya dini aidiyeti olmayan ve hatta eleştiriye tabi tutulan inanış ile aynı dinin sınırları içerisinde bulunan bireyler bakımından elbette bir haktır. Bu hakkın ortadan kaldırılması düşünülemez. Ancak ifade özgürlüğü kisvesi altında inançlara alenen saldırılması, aşağılanması, ötekileştirilmesi de hukuk düzeninde hiçbir surette kabul edilebilir bir davranış niteliğinde değildir.

Şüpheli’nin fotoğrafta yer alan başörtülü hanımefendilere ve toplum nezdindeki başörtülü vatandaşlarımıza yönelik olarak medeni olmadıkları şeklindeki ifadelerinin ifade özgürlüğü ile açıklanabilir bir yanı yoktur. Şüpheli sosyal medya üzerinden yayımladığı yazısında alenen bir dini öğeyi aşağılamakta, dini öğe üzerinden bir dini inanışa dil uzatarak onun bir gereği olarak görülen olguyu çağdışı ve medeniyetten uzak olarak nitelendirmektedir. Açıkçası Şüpheli’ye sorulması gereken sorular şunlardır: Çağdaşlığın

kıstası nedir? Kimler hangi şartları yerine getirdiği takdirde çağdaş olmaktadır? Müslüman çağdaş olabilir mi? Yahut kendisini Müslüman olarak tanımlayan bir kadının başörtüsü kullanmaması halinde Müslüman olmasına rağmen artık o da çağdaş, medeni kabul edilebilir mi?

Görüldüğü üzere mevzubahis sorular Şüpheli'nin ifadelerinin ardına gelince ortada bir ifade özgürlüğünün değil; abes, seviyesiz, hakaret derecesinde akıldan uzak aşağılamaların olduğu garabet bir yazının varlığı ortaya çıkmaktadır. Nitekim çok meşhur olan "Cumhuriyeti Biz Böyle Kazandık" pankartının yer aldığı fotoğraftaki Türk kadınının başındaki başörtüsüne ne demelidir? Bugün bizlere bağımsız, çağdaş ve gerçek anlamda medeni bir ülke bırakan ve bu uğurda savaş veren Türk kadınının mücadelesi sırasında başında başörtüsü yok muydu? Çağdaş olmayan ve medeniyetten uzak kadınlarımız, annelerimiz mi bu mücadeleyi vermiştir? O halde "hiç değilse" o güzel insanların anısına hürmeten, onların açtığı çağdaşlaşma yolunda kendisini çağdaş bir kadın olarak gören Şüpheli'nin bu dini ögeye hakaret etmekten imtina etmesi gerekmez midir?

İzahlarımızdan sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("AİHM") kararlarından örnekler vermekte de fayda vardır:

"Bir kez daha vurgulamak gerekirse 10. maddenin 2. paragrafında yer alan ifade ve düşünce özgürlüğü bazı "görev ve sorumlulukları" beraberinde getirmektedir; bunlar arasında yer alan din ve inanç özgürlüğü söz konusu olduğunda başkalarına zarar verecek nitelikteki söylemlerden ve saygısızlık edecek davranışlardan kaçınılması gerekmektedir." AİHM İ.A.-Türkiye Kararı, Başvuru No: 42571/98, 13.09.2005

"Ancak, 10. maddenin 2. paragrafında (md 10-2) yer alan ifadenin de ortaya koyduğu gibi, 10. maddenin 1. paragrafında (md-10-1) yer alan hak ve özgürlüklerden yararlanan herkes, "görev ve sorumluluklar" üstlenmektedir. Bunların arasında dini görüş ve inançlar kapsamında diğer kimseleri gereksiz yere inciten ifadelerde mümkün olduğunca kaçınma zorunluluğunun ve bu şekilde haklarının ihlalinin yasal ve bunların insan ilişkilerinde gelişmeye katkıda bulunmayan toplumsal tartışmalarının olmayışdır." AİHM Otto Preminger Institut-Avusturya Kararı, Başvuru No: 13470/87, 20.09.1994

EKLER

1. Vekaletname
2. Suç oluşturan ifadelere ilişkin ekran görüntüleri
3. Özür yazısına ilişkin gazete haberi
4. Ulusal gazetelerden haber örnekleri

SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda arz ve izah ettiğimiz durumlar ile re'sen göze alınacak hususlar değerlendirilerek; Şüpheli'nin hakaret ve aşağılamasına maruz kalan Yozgat Belediyesi çalışanları ile aynı inanca mensup ve değer ögesine sahip Müvekkilimiz'in de manevi

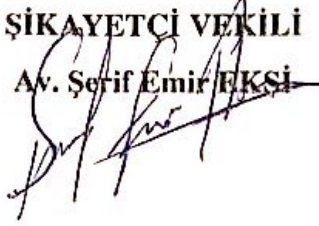

değerlerinin zedelendiği ve suçlardan zarar gördüğü, ilgili görsel ve işitsel yayın yoluyla işlenmiş olması nedeniyle soruşturma ve kovuşturmanın İstanbul'da da yürütülebileceği dikkate alınarak, Şüpheli'nin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayan hareketi ile oluşan hakaret ve aşağılama suçları nedeniyle hakkında kamu davası açılarak cezalandırılmasını saygılarımızla bilvekele arz ederiz.

12.11.2015

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

Av. Şerif Emir EKŞİ

5.